

“Tots som coresponsables de l'estratègia a Madrid”

Joan Ridaó (Rubí, Vallès Occidental, 1967), el cap de llista d'ERC al Congrés espanyol, anirà a Madrid amb els plans canviats. La davallada electoral dels independentistes els ha deixats sense grup parlamentari i amb cinc diputats menys.

Com us expliqueu aquest dal·labaix d'Esquerra del 9 de març?

—És un cop dur. Però passa que no hi ha una sola causa que expliqui el mal resultat. La bipolarització ha estat brutal, el vot útil anti-PP ha anat al PSC. El 2004, en canvi, el va recollir Esquerra, perquè el factor Zapatero encara no s'havia consolidat. Aquests són alguns dels factors exògens. De factor extern també n'hi ha un altre: la gent que s'ha quedat a casa i que ha expressat el rebuig i la desconfiança amb moltes coses i amb relació a Espanya...

Però també hi ha hagut factors interns. Hem fet una campanya ordenada, correcta, però potser ha estat difícil de colar un missatge amb nitidesa. Una altra cosa és que potser encara no hem fet prou pedagogia sobre la nostra aposta estratègica d'aquest govern, tot i que no penso que hagi estat el factor decisiu. M'explico. Si tanta al·lèrgia desperta el PSC entre el nostre electorat, com s'explica que potser un 40% hagi anat a votar-los? Penso que avui la gent entén més l'aposta estratègica i que això acabarà donant un rendiment. Però, per entendre'ns, hi ha dues menes de persones, entre el nostre electorat més procliu a acords amb CiU: hi ha els qui no entenen l'aposta estratègica i, per tant, no entenen el pacte. Aquests o han tornat cap a CiU o s'han quedat a casa. Després, hi ha una altra part del nostre electorat que entén l'aposta estratègica, però que no

n'acaba de veure el rendiment. Que no acaba de veure els avenços produïts cap a la independència.

—**I se n'han fet, de passos, cap aquest objectiu?**

—Es pot objectivar amb coses fetes pel govern. Podria fer una relació llarga que l'hem explicada cinquanta vegades. Però hi ha una cosa innegable, científica i empírica: l'eix del catalanisme, malgrat que alguns diguin el contrari, ha avançat molt. I els principals debats que hi ha en l'agenda política els ha activats Esquerra. Hem estirat per la màniga a CiU cap a posicions més radicals, i el PSC cap a posicions més inequívocament catalanistes. I això ho ha fet Esquerra. El tema del concert econòmic era implantejable i ara resulta tan normal. Avui es parla d'independència i de referèndums amb llibertat total. Tot això, deu anys enrere, des de la marginalitat, era impensable.

—**I com és que tot i això Esquerra s'estavella?**

—Ja hem fet pública la nostra anàlisi de l'endemà, com deia abans.

Però, malgrat la davallada, han avançat les posicions independentistes. Tenim, tot i el context, prop de 300.000 vots. Recordo que quan Colom en va fer 212.000, el 92, ho vam viure com una animalada! I, sí, essent realistes, ara podríem tenir més de 300.000 vots. Hem avançat, però no exponencialment, com va passar el 2004. Estàvem en un núvol. Amb això vull dir, que, malgrat aquest indiscutible mal resul-

tat, hem crescut respecte a fa uns anys. I, en segon lloc, observant una seqüència històrica estadística des del 1977 —m'he entretingut a fer comptes, eh!—, nosaltres solem perdre un 35%-40% del vot de les autonòmiques a les generals. N'hem perdut un 29%, que és cert que és un percentatge molt notable.

—**Però ja veníeu d'un cicle electoral desfavorable, en el qual ja vau perdre suport electoral.**

—Sí, realment, no ha estat gens favorable, aquest cicle electoral. I, sí que vam perdre a les autonòmiques, però vam mantenir una bona base. Però, evidentment, no ha estat un bon cicle.

—**I això passa en un moment que les tesis independentistes creixen en suport social?**

—Sí, evidentment, ha crescut l'independentisme, però no hem capitalitzat tot l'independentisme, ni tan sols una part important d'aquest 70% que jutja insuficient l'autonomia política.

De tota manera, ja hem reaccionat amb la sortida del govern de Joan Puigcercós, per reforçar l'estructura del partit. Ens hem centrat molt en la tasca institucional i hem oblidat la feina de partit. La gent que ha fet aquesta feina de partit ho ha fet bé, però hi ha tingut dificultats. Però som un partit molt vulnerable, com una mena de boxador amb la cella de porcellana. Quan tenim una patacada, no tenim complicitats amb els mitjans de comunicació, ni en el món social, econòmic, acadèmic, etc. Per tant, des del partit cal vertebrar aquestes complicitats. I en segon lloc hem de continuar la nostra aposta estratègica, fent les coses bé al govern.

Ara tenim un congrés, que ha de servir per a renovar persones, cares i incorporar gent nova. I per a ajustar tàcticament coses. Però no per a canviar l'estratègia. Allò que diu algun sector crític, molt legítimament, de reformular el pacte d'entesa, no és un canvi d'estratègia. No qüestionen el pacte, sinó que demanen que tinguem al govern un perfil més nítid. Molt bé, podem coincidir que cal tesar l'acció de govern, i rendibilitzar-la més. Això és una cosa. Però no he sentit que ningú qüestionï l'estratègia.

I, en bona part, el debat que tenim ara no és un debat estratègic i ideo-

lògic profund, sinó que és més aviat un debat organitzatiu, d'actituds, on xoquen tradicions polítiques diferents, i visions generacionals... I és un debat de lideratges, també, evidentment. I ja està.

—No és pas poc. Durant la campanya, us heu sentit acomboiat per tot el partit o us han deixat, mentre esperaven passar el 9M per a començar la lluita pregressual?

—No, no, no. No dic que no hi hagués una expectativa que l'endemà del 9M començaria el debat pregressual. Això és evident, tothom ho sabia. Però estic molt content com ha respost l'estructura del partit durant la campanya. Els dos líders han estat a la campanya, han compartit actes amb mi, en van fer en solitari —que, per cert, va donar lloc a especulacions de mala fe, una cosa insòlita! Perquè eren actes que havíem organitzat així.

—I a Madrid, quin paper tindrà ara ERC, havent perdut el pes que havia tingut a l'anterior legislatura?

—D'entrada, és molt difícil que donem suport a la investidura. En segon lloc, també és molt difícil que amb tres diputats fem una acció política molt tècnica i immegits en l'activitat legislativa, perquè no ho abastarem tot. Serà una acció molt ideològica, de grans debats d'alta càrrega ideològica i sobre punts que afectin molt Catalunya, com el finançament, les infraestructures, etc.

—Potenciareu l'eix nacional?

—Sí, sí. Però passa que l'eix nacional i el social van junts. Perquè és que les infraestructures no és social? O les inversions? Aquest és el drama del debat de l'Estatut. Que l'Estatut no interessa la gent? Bé, si interessa la desocupació, la sanitat, l'educació, els serveis socials, la immigració, la llengua... tot això és Estatut.

—Us critiquen haver prioritzat l'eix social per sobre del nacional?

—Mireu, hem fet la campanya més independentista que mai. Si el debat sobre la independència és més present que mai! El 2014, el dret de decidir, el referèndum, què és? Jo nego la major, vaja, a mi em sembla de molt poc sentit comú, dir això. De tota manera, jo he intentat fer compatibles els dos eixos, encara que el que més ha transcendit és el del discurs independentista.

—Amb la resta de forces catalanes, us plantegeu alguna actuació conjunta?

—Ara, encara és molt prematur. Però el primer escenari és, com fa quatre anys, que hi va haver un acord conjunt al Congrés i al Senat, de tots junts contra el PP, per a constituir els òrgans de govern de les Corts i els grups parlamentaris. I aquí hi ha un fet. M'imagino que tots anirem a una per impedir que un personatge com Bono sigui president del Congrés.

—I la reivindicació de la publicació de les balances fiscals era un requisit de pràcticament tots els partits catalans. Amb aquests resultats, haurem d'esperar de nou?

—Per part nostra no ha variat, però amb tres diputats continuarem exigint-ne la publicació. Però vaja, ho demana el Parlament de Catalunya, el PSC, CiU, tothom. No és que ho demanin els tres diputats d'Esquerra, que es podria veure com una cosa gairebé grotesca, és que ho demanen els 41 diputats catalanistes que hi ha al Congrés, se suposa.

—El suport donat al govern espa-

“Podem coincidir que cal tesar l'acció de govern i rendibilitzar-la. Però no he sentit que ningú qüestionï l'estratègia”

nyol, a la primera meitat de la legislatura, i l'oposició, a la segona, tal com reflexionava Carod-Rovira en una entrevista a TV3, ha desdibuixat la imatge d'Esquerra?

—El primer que he de dir és que Carod és coresponsable d'això. Al grup de Madrid se li pot retreure potser haver fet algun gest que ha estat incomprès, amb un alt voltatge simbòlic. O, esporàdicament, algunes decisions, com és lògic, perquè ningú no és perfecte. Com se'm podran retreure a mi. Però l'estratègia de donar suport a la primera meitat de legislatura, i a la segona, arran del xoc frontal amb la retallada de l'Estatut, haver-nos distanciat i haver marcat diferències, és una estratègia de la qual som coresponsables tota la direcció del partit.

JORDI PLAN

—Us ha passat factura aquest suport inicial a l'executiu de Zapatero, en canvi de pràcticament res?

—Això tenia a veure amb l'estratègia de 2004, del congrés de Lleida. Vam dir que allargaríem la mà a l'esquerra espanyola, per mirar d'aconseguir més poder polític i un encaix federal. Era una aposta convençuda i honesta. I, al marge de l'Estatut i el model d'estat, hi havia més temes que van funcionar bé al principi. Vam fer el que havíem de fer. Potser algun gest complicat de comprendre, però, en tot cas, era allò que creïem que calia fer. I, de tota manera, això és mirar enrere. Ara, tenim tres diputats, i farem el que calgui. I si amb un diputat ja havíem fet molta feina, amb tres encara en farem més.

Enric Rimbau